

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Department of Medical Sciences

ISO 9001 : 2015 Certified ปีที่ 31 ฉบับที่ 11 เดือนพฤศจิกายน 2560

นายแพทย์สุภุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานแถลงข่าวการตรวจพบยานอนหลับชนิดใหม่เอทิลโซแลม (Etizolam) ได้เป็นครั้งแรกในประเทศไทย ซึ่งมีฤทธิ์ทำให้ง่วงนอนมากกว่ายานอนหลับไดอาซีแพม (Diazepam) ถึง 10 เท่า อาจทำให้เสียชีวิตได้ โดยพบในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมเตือนให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายและแนวโน้มการนำไปใช้ในทางที่ผิดของยานชนิดนี้

(อ่านรายละเอียดหน้า 12)

เรื่องในฉบับ

หน้า

■ ระย่อม สมุนไพร ลดความดัน	2
■ อย่าหลงเชื่อข่าวลือ ไวรัสปนเปื้อนยาเม็ดพาราเซตามอล	2
■ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ – รามา – ศิริราช ร่วมประกันคุณภาพการตรวจวินิจฉัยและติดตามการรักษาผู้ป่วยโรคเบาหวาน	3
■ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สร้างความเชื่อมั่นผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย พัฒนาการวิจัยและเอกลักษณ์สารสำคัญในเครื่องสำอาง	4
■ มูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผยผลการคัดเลือก 2 นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น ประจำปี 2560	5
■ รอรั้งกรมวิทย์	6-7
■ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนาการวิจัยและประกันคุณภาพวัคซีนป้องกันวัณโรค	8
■ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมมือ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พัฒนาการวิจัยและการวิจัยชีวเวชศาสตร์	9
■ การเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของเชื้อไข้หวัดใหญ่	9
■ เผยผลตรวจผลิตภัณฑ์ ทรายกำจัดลูกน้ำ พบมีคุณภาพมาตรฐาน 100%	10
■ สุนัขรับรางวัล คำถามประจำฉบับ	11
■ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตรวจพบ ยานอนหลับชนิดใหม่ระบอบในประเทศไทย	12

ระย่อม สมุนไพร ลดความดัน

ชื่อทางวิทยาศาสตร์ *Rauwolfia serpentina* (L.) Benth. ex Kurz
วงศ์ APOCYNACEAE
ชื่ออื่นๆ กะย่อม เข้มแดง คลาน ย่อมหมา

ลักษณะของพืช ระย่อมเป็นไม้พุ่มเตี้ย มียางขาว ลำต้นมีลักษณะเป็นข้อ ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามเรียงตัวแน่นเป็นวงรอบข้อตรงปลายยอด ก้านใบยาว ใบรูปไข่กลับหรือรูปรี โคนใบรูปปลีมี ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเรียบ ผิวใบเกลี้ยง ดอกช่อกระจุกออกที่ปลายยอด ก้านช่อดอกยาว ผิวเกลี้ยง กลีบเลี้ยงสีแดง โคนกลีบเชื่อมติดกัน ปลายแยกเป็น 5 แฉก ปลายเรียวแหลม กลีบดอก โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอดยาว สีชมพู ปลายแยกเป็นแฉกสีขาว 5 แฉก ผิวกลีบด้านนอกเกลี้ยง ด้านในบริเวณปากหลอดมีขนสั้นนุ่ม เกสรเพศผู้ 5 อัน ก้านเกสรติดอยู่ด้านในต่ำกว่าปากกลีบดอก เกสรเพศเมีย รังไข่อยู่เหนือวงกลีบ ภายในมี 2 ห้อง เชื่อมติดกันเล็กน้อยที่ส่วนฐาน ยอดเกสรเป็นตุ่ม ผลเป็นผลคู่ รูปกลม เชื่อมติดกัน ที่หัวผลมีส่วนของกลีบเลี้ยงสีแดง ผลเนื้อนุ่ม ภายในมี 1 เมล็ด เมล็ดรูปไข่แบน

ประโยชน์ทางยา ราก ลดความดัน กล่อมประสาท แก้ไข้ ขับพยาธิ แก้จุกเสียด เจริญอาหาร ขับระดู ขับปัสสาวะ แก้ท้องเดิน โรคบิด

ลักษณะของเครื่องยา ราก ถูกหั่นเป็นท่อนหยาบ ทำให้แห้ง มีลักษณะเป็นท่อนแข็ง คดงอ ผิวหยาบ เป็นร่องตื้นตามยาว สัมผัสนุ่มมือ ชิ้นที่ถูกหั่นตามขวางมีเนื้อไม้สีน้ำตาลอมเหลือง มีลายตามแนวรัศมี มีกลิ่นเฉพาะ

ข้อมูลจาก หนังสือเครื่องยาสมุนไพรไทย
สถาบันวิจัยสมุนไพร

น.ก. บอกกล่าว

ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2560

ช่วงนี้อากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย มีทั้งร้อน หนาว ฝน ดังนั้นต้องรักษาสุขภาพให้แข็งแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้หวัดที่มักจะมีผู้ป่วยทุกฤดูกาล ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ยังคงทำหน้าที่ **เฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของเชื้อไข้หวัดใหญ่** ในประเทศอย่างต่อเนื่อง

สำหรับกิจกรรมสำคัญที่นำมาฝากผู้อ่านในฉบับนี้ อาทิ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนาวิธีตรวจสอบประสิทธิภาพวัคซีนป้องกันวัณโรค คุ้มครองภายใน 2 วัน นอกจากนี้ยังพัฒนาวิธีตรวจสอบเอกลักษณ์สารสำคัญในเครื่องสำอาง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ตลอดจนเฝ้าระวังคุณภาพผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางผสมสมุนไพรที่วางขายในท้องตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสมุนไพรตัวไหนบ้างติดตามอ่านได้ในฉบับ

ปิดท้ายด้วยเรื่อง **กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตรวจพบยานอนหลับชนิดใหม่ระบาดในประเทศไทย** มาฝากผู้อ่านได้ติดตาม สวัสดิ์

บรรณาธิการ

อย่าหลงเชื่อข่าวลือ ไวรัสพันปี ยาเม็ดพาราเซตามอล

จากกรณีที่มีกระแสข่าวในโลกออนไลน์ว่า มียาเม็ดพาราเซตามอลออกใหม่ที่ชื่อว่า P/500 ลักษณะเม็ดยาสีขาว เคลือบมันจนเป็นประกาย มีส่วนผสมของเชื้อไวรัสชื่อ แมคซูโป หากรับประทานเข้าไปจะเป็นอันตรายถึงชีวิต ทำให้มีประชาชนแชร์เรื่องดังกล่าวไปทั่ว แม้ว่าจะมีหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการได้ออกมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวดังกล่าวแล้วว่า เป็นข่าวลวงโลก แต่ก็ยังมีการแชร์ข้อมูลกันอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน

ดังนั้นจึงขอแนะนำข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ฉบับนี้ จึงขอ นำข้อมูลจากสำนักยาและวัตถุเสพติด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเคยให้ข้อมูลเรื่องดังกล่าวไว้ดังนี้

แมคซูโปไวรัส (Machupo virus) เป็นเชื้อไวรัสใช้เลือดออกชนิดหนึ่งที่มีสัตว์ฟันแทะ เช่น หนู เป็นพาหะ ไวรัสสามารถแพร่กระจายได้โดยการหายใจเอาฝุ่น มูล หรือ ปัสสาวะของหนูที่ติดเชื้อเข้าไป และไวรัสไม่สามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมภายนอกที่แห้งได้นาน จึงเป็นไปได้โดยที่ไวรัสจะมีชีวิตรอดอยู่ในยาเม็ด ที่ผ่านกระบวนการผลิตทางเภสัชกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการเคลือบเงา ที่ต้องผ่านความร้อนสูงและพ่นลมเป่าเม็ดยาจนกว่าเม็ดยาจะแห้งสนิท นอกจากนี้เม็ดยาที่รอกำหนดหรือรอใช้ในโรงพยาบาลใช้เวลานานเป็นเดือนหรือเป็นปี จึงเป็นไปได้ยากมากที่เชื้อไวรัสจะมีชีวิตอยู่ในเม็ดยาได้

จากการตรวจสอบรายงาน หลักฐานอ้างอิง ยังไม่เคยพบแมคซูโปไวรัสผสมในยามาก่อน เพราะฉะนั้นขอยืนยันว่าข่าวดังกล่าวไม่เป็นความจริง

อย่างไรก็ดีหน่วยงานภาครัฐได้มีการเฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของยาที่จำหน่ายในประเทศ ส่วนการนำเข้ายาจากต่างประเทศ จะต้องได้รับการขึ้นทะเบียนยาจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภค ในส่วนของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้มีแผนของการเฝ้าระวังคุณภาพยา ตามโครงการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นกับประชาชนได้ว่ายาที่ประชาชนได้รับเป็นยาที่มีคุณภาพ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - รามา - ศิริราช ร่วมประกันคุณภาพการตรวจวินิจฉัย และติดตามการรักษา ผู้ป่วยโรคเบาหวาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมมือกับ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ร่วมกันทดสอบความชำนาญการตรวจวิเคราะห์ เพื่อวินิจฉัยโรคเบาหวานในประเทศไทย โดยนำร่องห้องปฏิบัติการสมาชิกทั้งภาครัฐและเอกชน 154 แห่ง ผลการตรวจมีความถูกต้องร้อยละ 83 มีความเที่ยงร้อยละ 91 ซึ่งได้ปรับปรุงจนสามารถให้ผลการตรวจที่ถูกต้องแม่นยำ ช่วยแพทย์ตัดสินใจให้การรักษาและปรับยาได้เหมาะกับผู้ป่วย ส่งผลดีต่อการป้องกันและควบคุมโรคเบาหวาน

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า โรคไม่ติดต่อ (Non Communicable Diseases, NCDs) มีแนวโน้มพบจำนวนผู้ป่วยและมีอัตราการตายเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะโรคความดันโลหิตสูง รองลงมาคือ โรคเบาหวาน กระทรวงสาธารณสุข จึงกำหนดมาตรฐานการระยยะยาว (พ.ศ.2554-2568) เพื่อลดโรคไม่ติดต่อให้ประสบความสำเร็จ สำหรับโรคเบาหวานมีเป้าหมายว่าผู้ป่วยเบาหวานต้องควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี ร้อยละ 40 โดยต้องมีการคัดกรองโรคเบาหวานในกลุ่มประชาชนทั่วไป เพื่อค้นหากลุ่มเสี่ยง/ภาวะแทรกซ้อน ลดภาวะเบาหวานและอ้วน ไม่เกิน ร้อยละ 6.9 ดังนั้นผลการตรวจน้ำตาลในเลือดทางห้องปฏิบัติการจะต้องมีความถูกต้องแม่นยำ เพื่อหาความผิดปกติของระดับน้ำตาลในเลือดสูงหรือโรคเบาหวาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ตรวจติดตามสุขภาพประชาชนทั้งกลุ่มประชากรทั่วไปและกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคเบาหวานสำเร็จภายในปี พ.ศ.2568

สำหรับประเทศไทย การตรวจวิเคราะห์ฮีโมโกลบินเอวันซี Hemoglobin A1c (HbA1c) ได้นำมาใช้เพื่อตรวจวินิจฉัยและติดตามการรักษา ช่วยให้แพทย์ตัดสินใจให้การรักษาที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วย แต่เนื่องจากวิธีการตรวจวิเคราะห์ HbA1c ในปัจจุบันมีความหลากหลาย ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลการตรวจที่ถูกต้องแม่นยำ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จึงเล็งเห็นความจำเป็นในการประกันคุณภาพห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ HbA1c โดยดำเนินแผนทดสอบความชำนาญการตรวจ HbA1c ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 เพื่อประเมินผลการตรวจ HbA1c ของห้องปฏิบัติการสมาชิก โดยเปรียบเทียบกับค่ากำหนดที่ดำเนินการโดยห้องปฏิบัติการอ้างอิงระดับนานาชาติภายใต้เครือข่าย International Federation of Clinical Chemistry (IFCC) เพื่อให้การตรวจวิเคราะห์ HbA1c มีความถูกต้องแม่นยำนำไปใช้ประโยชน์ทางคลินิกต่อไป

นายแพทย์สุขุม กล่าวต่ออีกว่า แผนทดสอบความชำนาญดังกล่าวเป็นความร่วมมือกันระหว่างกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ในการจัดเตรียมตัวอย่างทดสอบ และดำเนินงานสอดคล้องตามระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO/IEC 17043 : 2010 ผลการนำร่องทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการสมาชิกทั้งภาครัฐและเอกชน 154 แห่ง พบว่า ผลการตรวจมีความถูกต้องร้อยละ 83 และมีความเที่ยงร้อยละ 91 คณะผู้ดำเนินการจึงได้ร่วมปรับปรุงจนสามารถให้ผลการตรวจที่ถูกต้องขึ้น

“การเข้าร่วมแผนทดสอบความชำนาญจะทำให้ห้องปฏิบัติการสามารถนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ให้มีความถูกต้องแม่นยำ ทำให้ผู้รับบริการมั่นใจในผลการตรวจวิเคราะห์ สามารถตรวจติดตามสุขภาพและความเสี่ยงประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน ช่วยให้แพทย์ตัดสินใจให้การรักษาและปรับขนาดยาที่เหมาะสมได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคเบาหวานสำเร็จตามเป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข” นายแพทย์สุขุม กล่าว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์สร้างความเชื่อมั่นผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย โดยการพัฒนาวิธีตรวจสอบเอกลักษณ์สารสำคัญในเครื่องสำอาง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนาวิธีตรวจสอบเอกลักษณ์สารสำคัญซึ่งบ่งชี้สมุนไพรที่ระบุว่าเป็นส่วนผสมอยู่ในเครื่องสำอางผสมสมุนไพรได้แล้ว 26 ชนิด เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางผสมสมุนไพรที่วางขายในท้องตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นายแพทย์สุชม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า กระทรวงสาธารณสุขดำเนินงานด้าน Medical Hub ด้วยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (พ.ศ.2557 - 2560) และร่วมกับ 8 กระทรวง และภาคเอกชน ได้ยกร่างแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทยฉบับที่ 1 พ.ศ.2560 - 2564 มีเป้าหมายเพื่อกำหนดนโยบาย และมาตรการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยที่เป็นระบบ มีความยั่งยืน มีการวิจัยพัฒนาให้เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งผลักดันให้พืชสมุนไพรของไทยเป็น 1 ในพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ที่ขับเคลื่อนโมเดลไทยแลนด์ 4.0 และนโยบายประชารัฐของรัฐบาลสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทย และโอกาสขยายช่องทางธุรกิจสมุนไพร ไปยังประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงได้มีการพัฒนาวิธีตรวจสอบเอกลักษณ์สารสำคัญซึ่งบ่งชี้สมุนไพรในเครื่องสำอางผสมสมุนไพรมาตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบัน สามารถพัฒนาวิธีการตรวจ

เอกลักษณ์สารสำคัญซึ่งบ่งชี้สมุนไพรได้แล้ว จำนวน 26 ชนิด ได้แก่ กวาวเครือขาว ขมิ้นชัน ไพล บัวบก ตะไคร้หอม ตะไคร้แกง ชาเขียวหม่อน มะกรูด ว่านหางจระเข้ เมล็ดตองทุ่น กระชายดำ เทียนกิ่ง ชะเอมเทศ มะละกอ แครอท ทานตะวัน กระเทียม แดงกวา อัญชัน มะค่าตีควาย ฟักข้าว มะหาด มังคุด มะขาม และกาแพ

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต่ออีกว่า นอกจากการตรวจวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารห้ามใช้ โลหะหนัก และเชื้อจุลินทรีย์ในเครื่องสำอางแล้ว กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพเครื่องสำอางผสมสมุนไพร เพื่อหาสารสำคัญซึ่งบ่งชี้สมุนไพรที่ระบุว่าเป็นส่วนผสมของเครื่องสำอางสมุนไพรไปแล้ว จำนวน 435 ตัวอย่าง พบว่ายังมีเครื่องสำอางผสมสมุนไพรที่ตรวจไม่พบสารสำคัญซึ่งบ่งชี้สมุนไพรตามที่ระบุไว้ ดังนั้น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะได้นำองค์ความรู้ไปช่วยผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยพัฒนากระบวนการผลิต รวมถึงการดูแลรักษาวัตถุดิบ เพื่อช่วยกันผลักดันผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยให้มีคุณภาพต่อไป

“ในส่วนของประชาชน ควรระมัดระวังในการเลือกซื้อเลือกใช้เครื่องสำอางผสมสมุนไพร ควรทดสอบการแพ้ระคายเคืองก่อนใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางผสมสมุนไพร และเก็บผลิตภัณฑ์ไว้ในที่สะอาด แห้งและเย็น หลีกเลี่ยงที่ร้อน ชื้น และแสงแดดส่องถึง” นายแพทย์สุชม กล่าว

สำนักเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย ... รายงาน

มูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผยผลการคัดเลือก 2 นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น ประจำปี 2560

มูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผยผลการคัดเลือก นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น ประจำปี 2560 ประเภทงานคุ้มครองผู้บริโภค ได้แก่ นางสาวพรรณทิพย์ ตียพันธ์ และประเภทงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้แก่ นางกนกพร อธิสุข ซึ่งทั้งสองท่านต่างมีผลงานดีเด่นที่เป็นประโยชน์ต่องานสาธารณสุขของประเทศไทย

นายแพทย์สถาพร วงษ์เจริญ ประธานกรรมการมูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า มูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้จัดตั้งรางวัลนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น ประจำปี พ.ศ.2560 ซึ่งเป็นปีที่ 2 เพื่อเชิดชูเกียรติให้กับนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ยังคงปฏิบัติงานในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้มีผลงานทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น เป็นประโยชน์ต่องานสาธารณสุขของประเทศไทยอย่างประจักษ์ชัด และเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จาก การคัดเลือกคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเพื่อรับรางวัลนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่นประเภทงานคุ้มครองผู้บริโภค และคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเพื่อรับรางวัลนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่นประเภทงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในความเห็นชอบของคณะกรรมการมูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ผลดังนี้

ผู้ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์การแพทย์

ดีเด่นประเภทงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้แก่ นางสาวพรรณทิพย์ ตียพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์การแพทย์ (พิษวิทยา) สำนักวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยผลงานเด่นที่ทำให้ได้รับรางวัลคือเรื่อง Serum concentrations of organochlorine pesticides p,p'-DDE in adult Thai residents with background levels of exposure

ทั้งนี้ นางสาวพรรณทิพย์ ถือเป็นผู้ริเริ่มศึกษาสารพิษตกค้างยาวนานสัมพันธ์กับระดับน้ำตาลในเลือดของประชากรไทย เป็นรายงานแรกของประเทศ ตามแผนจัดการระดับชาติ ว่าด้วยพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์ม เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม สำหรับผู้ที่ได้รับ

การคัดเลือกให้ได้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น ประเภทงานคุ้มครอง

ผู้บริโภค ซึ่งรวมทั้งผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพและด้านมาตรฐานห้องปฏิบัติการทางการแพทย์และสาธารณสุข ได้แก่ นางกนกพร อธิสุข ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์การแพทย์ (วิทยาศาสตร์กายภาพ) สำนักวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยผลงานเด่นที่เสนอเข้ารับรางวัล คือ 1. งานวิจัยประเมินความเสี่ยง “การศึกษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่คนไทยได้รับจากการบริโภคอาหาร” 2. การพัฒนาห้องปฏิบัติการสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหารสู่การเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงที่มีความสามารถในการวิเคราะห์สารเคมีป้องกันศัตรูพืชในอาหาร โดยวิธี Primary method 3. การพัฒนาสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร ในบทบาทภารกิจ Proficiency Testing Provider ที่มีระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO/IEC 17043 : 2010 ซึ่ง นางกนกพร ถือเป็นผู้ริเริ่มในการพัฒนาห้องปฏิบัติการอ้างอิงด้านการวิเคราะห์สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในอาหาร และวิจัยประเมินความเสี่ยงการได้รับสารพิษจากการบริโภคอาหาร เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

“ทั้งนี้นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น ประจำปี 2560 ทั้งสองท่าน จะได้รับเงินรางวัลฯ ละ 50,000 บาท พร้อมโล่ประกาศเกียรติคุณ พร้อมกับบรรยายผลงานที่ได้รับรางวัลในพิธีมอบรางวัลนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น ซึ่งจะจัดขึ้นเร็วๆ นี้” ประธานกรรมการมูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวทิ้งท้าย

วางแผนพุ่มถวายราชสักการะ วันพยาบาลแห่งชาติ

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นำข้าราชการ เจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมพิธีวางพุ่มถวายราชสักการะสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ พระราชานุสาวรีย์

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และวันพยาบาลแห่งชาติ ที่ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2560

ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้ประโยชน์ ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และ นายชำนาญวิทย์ เตรัตน รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการปกครอง ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้ประโยชน์ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยวิธีบริการข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Counter Service) และข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้โปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัว

ประชาชน ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ.2560

อบรมระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดการอบรมระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ e-GP ให้กับบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เพื่อให้เป็นมาตรฐาน

กลางและสอดคล้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน และหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระหว่างวันที่ 30-31 ตุลาคม พ.ศ.2560

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่ 8 อุดรธานี ได้รับการรับรอง มาตรฐาน ISO/IEC 17025

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่ 8 อุดรธานี นำโดย นางสาวเกษร บุญรักษโยธิน ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 อุดรธานี รับมอบใบรับรองระบบห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบของประเทศ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 โดยมี นางอุมาพร สุขม่วง อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นประธาน ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2560

ประชุมโครงการวิจัยร่วมมือ ไทย-ญี่ปุ่น JCC Meeting ครั้งที่ 5

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานเปิดการประชุม “โครงการวิจัยร่วมมือไทย-ญี่ปุ่น เพื่อบูรณาการข้อมูลพันธุกรรมมนุษย์และของเชื้อก่อโรค

เพื่อประยุกต์ใช้ในการควบคุมวัณโรค ครั้งที่ 5” โดยมีผู้แทนจาก Department of Human Genetics The University of Tokyo, Japan มหาวิทยาลัยมหิดล Human Development Department, JICA Research Supervisor of SATREPS Program AMED ศูนย์พันธุศาสตร์การแพทย์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ.2560

แถลงข่าวตรวจพบยาอนหลับชนิดใหม่อีทิโซแลม ครั้งแรกในประเทศไทย

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานแถลงข่าว ร่วมกับผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12 สงขลา การตรวจพบยาอนหลับชนิดใหม่อีทิโซแลม (Etizolam) ได้เป็นครั้งแรกในประเทศไทย ซึ่งมีฤทธิ์ทำให้ง่วงนอนมากกว่ายานอนหลับไดอาซีแพม (Diazepam) ถึง 10 เท่า อาจทำให้เสียชีวิตได้ โดยพบในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมเตือนให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายและแนวโน้มการนำไปใช้ในทางที่ผิดของยานชนิดนี้ ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2560

สมาคมออร์เวชแห่งประเทศไทย ศึกษาดูงานห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์วัณโรค

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานการต้อนรับ คณะแพทย์จากสมาคมออร์เวชแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการศึกษาดูงานห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์วัณโรคทางพันธุกรรม ของศูนย์พันธุศาสตร์การแพทย์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ ณ ห้องประชุมอาคาร 14 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2560

สัมมนาผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านยาและยาเสพติด

นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานเปิดโครงการสัมมนาผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้

หน่วยงานทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน สมาคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่องานด้านยาและยาเสพติดของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ณ ห้องประชุมโรงแรมริชมอนด์ วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2560

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนาวิธีตรวจสอบประสิทธิภาพ วัคซีนป้องกันวัณโรค

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนาวิธีการตรวจวิเคราะห์ความแรง เพื่อดูประสิทธิภาพวัคซีนป้องกันวัณโรคหรือวัคซีนบีซีจี ระบุผลได้ภายในเวลา 2 วัน จากเดิมที่ใช้เวลาตรวจวิเคราะห์นานถึง 1 เดือน ถือเป็นห้องปฏิบัติการแห่งแรกในเอเชียที่พัฒนาวิธีตรวจใหม่ เตรียมนำมาใช้ในการควบคุมคุณภาพวัคซีนบีซีจีที่ผลิตในประเทศ

นายแพทย์สุชม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า ในการตรวจความแรงเพื่อดูประสิทธิภาพของวัคซีนป้องกันวัณโรค หรือวัคซีนบีซีจี นั้น วิธีมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกแนะนำและห้องปฏิบัติการส่วนใหญ่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือการนับจำนวนของเชื้อมีชีวิตในวัคซีนโดยตรง ซึ่งต้องเพาะเลี้ยงเชื้อบนอาหารที่มีความจำเพาะแตกต่างจากแบคทีเรียทั่วไป และเนื่องจากเชื้อมีโครแบคทีเรีย เจริญเติบโตช้ามากในการบ่มเพาะเลี้ยงเชื้อ ทำให้การนับจำนวนเชื้อบนอาหารเลี้ยงเชื้อกินระยะเวลาอย่างน้อย 1 เดือน นอกจากนี้กรรมวิธีในการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อและการทดสอบมีความยุ่งยากซับซ้อน ต้องใช้หลอดทดลองจำนวนมาก สถาบันชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงได้พยายามศึกษาและพัฒนาวิธีทางเลือกใหม่ของการตรวจความแรงของวัคซีนบีซีจี คือการตรวจวัดระดับพลังงาน ATP โดยวิธี Intracellular ATP Assay ซึ่งวัด ATP ที่มีอยู่ในสิ่งมีชีวิตทั่วไป โดยอาศัยหลักการที่ว่าเชื้อแบคทีเรียที่มีชีวิตจะมีการผลิตพลังงาน ATP ออกมาโดยมีปริมาณที่สัมพันธ์กับปริมาณของเชื้อที่มีชีวิต ทำให้สามารถตรวจหาระดับความแรงหรือปริมาณของเชื้อในวัคซีนจากปริมาณ ATP ได้

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต่ออีกว่า วิธีนี้มีข้อดีหลายอย่าง เช่น ระบุผลได้ภายในเวลา 2 วัน เป็นวิธีที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ราคาค่าตรวจวิเคราะห์ไม่แตกต่างจากวิธีเดิม เนื่องจากน้ำยาสกัดสามารถเตรียมเองในห้องปฏิบัติการโดยมีผลการทดสอบไม่แตกต่างจากน้ำยาสกัดจากบริษัททำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้เป็นต้น ปัจจุบันวิธีดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการทดสอบความถูกต้องของวิธีตามมาตรฐานสากลแล้วสามารถนำมาใช้เป็นวิธีมาตรฐานได้ และเพื่อยืนยันว่าวิธีมาตรฐานนี้สามารถนำมาใช้ได้กับตัวอย่างจริง สถาบันชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงได้ทดสอบกับตัวอย่างวัคซีนที่ผลิตในประเทศไม่น้อยกว่า 20 รุ่นการผลิต โดยเทียบผลระหว่างวิธีเก่าและวิธีใหม่ ผลการทดสอบให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันโดยมีวัคซีนมาตรฐานสากลเป็นตัวควบคุมการทดสอบ ดังนั้น คาดว่าในปีหน้า สถาบันชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จะนำวิธีใหม่นี้มาใช้ในการควบคุมรุ่นการผลิตวัคซีนบีซีจีที่ผลิตในประเทศ โดยจะกำหนดเกณฑ์การยอมรับสำหรับการตรวจความแรงด้วยวิธีใหม่ และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีแผนที่จะถ่ายทอดเทคนิคการตรวจให้กับผู้ผลิตในประเทศ ซึ่งจะทำให้ลดระยะเวลาการตรวจวิเคราะห์ลงได้อย่างมาก ช่วยให้สามารถปล่อยผ่านวัคซีนไปสู่ท้องตลาดได้เร็วขึ้น

“นอกจากจะได้ประโยชน์ในการลดระยะเวลาการตรวจแล้ว ยังเป็นการแสดงศักยภาพของห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพวัคซีนของประเทศไทย ที่สามารถพัฒนาวิธีการตรวจความแรงวัคซีนบีซีจี เป็นแห่งแรกในประเทศแถบเอเชียอีกด้วย” นายแพทย์สุชม กล่าวทิ้งท้าย

สถาบันชีววัตถุ ... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมมือ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พัฒนาการและการวิจัยด้านชีวเวชศาสตร์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พัฒนางานวิจัย นวัตกรรม และนักวิจัย ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน ประชาชน ตลอดจนภาคเอกชน จับเคลื่อนประเทศตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือพัฒนาวิชาการและการวิจัยด้านชีวเวชศาสตร์ กับ ศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ อารังธัญวงศ์ รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จิตรบรรจง ตั้งปอง รักษาการแทนคณบดี สำนักวิชาสหเวชศาสตร์ ร่วมเป็นสักขีพยาน มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันพัฒนานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาเอกชีวเวชศาสตร์ มีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตปริญญาเอกร่วมกัน และพัฒนางานวิจัย นวัตกรรม และนักวิจัย มีการพัฒนาโครงการวิจัยที่มีความสนใจร่วมกันให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน ประชาชน ภาคเอกชนและประเทศชาติ โดยใช้ศักยภาพด้านบุคลากรและเครื่องมือของทั้ง 2 หน่วยงาน รวมทั้งร่วมกันพัฒนาด้านวิชาการ การเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาผลงานของนักศึกษาและบุคลากรของทั้งสองฝ่าย ตลอดจนพัฒนาการบริการวิชาการ เช่น ร่วมกันเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมวิชาการและการประชุมเชิงปฏิบัติการทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐบาล จัดการศึกษาและผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมโลก

ทำให้การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยประสบความสำเร็จพร้อมก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ ในฐานะมหาวิทยาลัยวิจัยสมบูรณ์แบบอย่างเต็มภาคภูมิ และสืบเนื่องจากสำนักวิชาสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มีการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต และปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาชีวเวชศาสตร์ โดยมีพันธกิจในด้านการพัฒนาทางวิชาการ การวิจัยและการบริการวิชาการ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนางานวิจัยทางด้านชีวเวชศาสตร์ ครอบคลุมการศึกษาวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปพัฒนาประเทศและตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ 4.0

นายแพทย์สุขุม กล่าวว่า บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในครั้งนี้ มีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานร่วมกัน 3 ปี ซึ่งทั้งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ต่างมีพันธกิจด้านการศึกษาวิจัยการ พัฒนาองค์ความรู้ ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ และการพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์ จึงได้ร่วมมือกันพัฒนาวิชาการและการวิจัยด้านชีวเวชศาสตร์ โดยพัฒนาบุคลากรในสังกัดกรมให้มีคุณวุฒิสูงขึ้น และมีความเชี่ยวชาญในด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยให้มีการศึกษาค้นคว้า วิจัยอย่างต่อเนื่อง สามารถผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เพื่อรับใช้สังคมและประเทศชาติต่อไป

กองแผนงานและวิชาการ ... รายงาน

การเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของ เชื้อไข้หวัดใหญ่ ประจำเดือนตุลาคม 2560

จากการเฝ้าระวังไข้หวัดนกและไข้หวัดใหญ่ทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้ป่วย (CLUSTER) ที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ได้แก่ ปอดบวม ปอดอักเสบ มาเพาะเชื้อและทำการตรวจวิเคราะห์โดยวิธี GENOTYPIC ASSAY เพื่อหาชนิดที่เกี่ยวข้องกับการดื้อยา และวิธี PHENOTYPIC ASSAY โดยการทดสอบเชื้อไวรัสกับยาต้านไวรัสในกลุ่ม NEURAMINIDASE INHIBITOR ผลการทดสอบดังนี้

ชนิด / สายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่	ผลการทดสอบ			ยอดสะสม
	ประจำเดือนตุลาคม 2560			ม.ค.52 – 31 ต.ค. 60
	จำนวนเชื้อที่ทดสอบ	จำนวนเชื้อที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา
1. A/H1N1 (2009)	11	0	0(0/11)	0.86 (13/1,519)
2. A/H3N2	30	0	0(0/30)	0 (0/1,254)
3. Influenza B	0	0	0(0/0)	0 (0/523)

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข... รายงาน

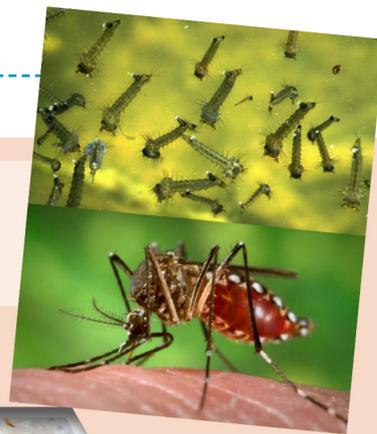
เผยแพร่ผลตรวจผลิตภัณฑ์ ทรายกำจัดลูกน้ำ พบมีคุณภาพมาตรฐาน 100%

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ดำรง
คุณภาพผลิตภัณฑ์ทรายกำจัดลูกน้ำที่จำหน่ายในท้องตลาด พบ
ว่า ทุกตัวอย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์
การแพทย์ กล่าวว่า โรคไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่เป็นปัญหา
สำคัญทางสาธารณสุขของประเทศ โดยมีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัส
เดงกีสามารถติดต่อกันโดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค แหล่งเพาะ
พันธุ์ยุงลายที่สำคัญคือ แหล่งน้ำขังต่างๆ โดยเฉพาะภาชนะที่เก็บน้ำ
กินน้ำใช้ การป้องกันสามารถทำได้หลายวิธี และวิธีหนึ่งคือการใส่
ทรายกำจัดลูกน้ำ หรือที่รู้จักและเรียกกันติดปากว่า “ทรายอะเบท”
เป็นทรายที่มีการเคลือบด้วยสารกำจัดแมลงที่มีฟอส (temephos)
ลงในแหล่งน้ำเพื่อกำจัดลูกน้ำยุง ซึ่งสารที่มีฟอสเป็นสารเคมี
กำจัดแมลงชนิดออร์กาโนฟอสเฟต มีกลิ่นเหม็น สลายตัวได้ง่าย
เมื่อถูกแดดหรือความร้อน มีความเป็นพิษต่ำต่อคนและสัตว์เลี้ยง
ลูกด้วยนม แต่มีความเป็นพิษสูงต่อลูกน้ำยุง รัน แมลงวันฝอยทราย
แมลงหิวชน แมลงวันริ้นดำ เทา และสัตว์ปีก

ทรายกำจัดลูกน้ำ จัดเป็นวัตถุอันตรายที่ใช้ทางสาธารณสุข
ชนิดที่ 3 ผู้ประกอบการต้องขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์และ
ขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ก่อนทำการผลิต นำเข้า หรือส่งออก
และต้องมีการแสดงเลขทะเบียนวัตถุอันตรายและฉลากตามที่
กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้นกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกับ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) จัดทำโครงการ
เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ทรายกำจัดลูกน้ำ เพื่อเฝ้าระวังและตรวจ
สอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ว่ามีคุณลักษณะเป็นไปตามที่ได้ขึ้นทะเบียน
ไว้กับ อย. หรือไม่ โดยสุ่มเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ทรายกำจัดลูกน้ำ
ที่จำหน่ายในท้องตลาด จำนวน 31 ตัวอย่าง นำมาตรวจสอบ
ทางห้องปฏิบัติการทั้งทางด้านเคมี หาปริมาณสารสำคัญ และ
ทางกายภาพ โดยการทดสอบขนาดของผลิตภัณฑ์ทรายกำจัด
ลูกน้ำ ความสามารถผ่านตะแกรงกรอง (Sieving test) และความ
หนาแน่นที่ปรากฏ (Apparent density) ผลการตรวจ พบว่า
ทุกตัวอย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด คิดเป็น
ร้อยละ 100 แสดงว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีคุณภาพทั้งทางเคมีและ
ทางกายภาพ และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้กำหนดแผนติดตาม
คุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง

นายแพทย์สุขุม กล่าวต่ออีกว่า องค์การอนามัยโลก (WHO)
แนะนำให้ใช้ทรายกำจัดลูกน้ำใส่ในแหล่งน้ำ เพื่อกำจัดลูกน้ำยุง
เป็นการป้องกันไม่ให้ยุงที่เป็นพาหะนำโรคหลายชนิดแพร่พันธุ์ได้

แต่จะต้องใช้อัตราส่วนที่ถูกต้อง จึงจะกำจัดลูกน้ำยุงได้ ทั้งนี้
จะต้องใช้งานตามวิธีใช้ที่ระบุในฉลาก เช่น ทรายกำจัดลูกน้ำยุง
สูตรที่มีฟอส 1% โดยน้ำหนัก เวลาใช้จะต้องนำไปใส่ในน้ำ
ที่อัตราส่วนทรายอะเบท 1 กรัมต่อน้ำ 10 ลิตร หรือถ้าใช้สูตรที่มี
ฟอส 2% โดยน้ำหนักให้ใช้ในอัตราส่วน 0.5 กรัมต่อน้ำ 10 ลิตร
โดยจะออกฤทธิ์ทำลายระบบประสาทและการหายใจของลูกน้ำยุง
ภายใน 1 ชั่วโมง ออกฤทธิ์อยู่ได้นาน 3 เดือน ซึ่งอัตราส่วนต่อปริมาณ
น้ำ การเก็บรักษา วันหมดอายุ และวิธีการใช้เหล่านี้มีความสำคัญ
ต่อคุณภาพของทรายกำจัดลูกน้ำ และควรปฏิบัติตามคำแนะนำ
และคำเตือนเพื่อความปลอดภัยในการใช้งาน เช่น ถูกผิวหนัง
ต้องล้างออกด้วยน้ำสบู่ ถ้าเปื้อนเสื้อผ้าให้รีบถอดออกแล้วเปลี่ยน
ใหม่ทันที หากเข้าตาให้ล้างออกด้วยน้ำสะอาด จนอาการระคาย
เคืองทุเลาลง หากกลืนกิน ทำให้อาเจียนโดยดื่มน้ำ 2 แก้ว แล้วรีบ
นำส่งแพทย์ทันที นอกจากนี้สำหรับหน่วยงานภาครัฐที่จะนำทราย
กำจัดลูกน้ำยุงไปแจกจ่ายให้กับประชาชนจะต้องมีการให้ความรู้
เรื่องการใช้ที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการกำจัด
ลูกน้ำยุง

สำนักเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย ... รายงาน

ง่วงนอน อาจมีอาการกล้ามเนื้อรอบดวงตาหดเกร็งตัวในผู้ป่วย
ที่ใช้ยามากกว่า 1 เดือนจะกดระบบหายใจทำให้เสียชีวิตได้ นอกจากนี้
ยังทำให้เสพติดและมีการนำไปใช้ในทางที่ผิดใช้ทดแทนยาอี (Ecstasy)
รวมทั้งมีการโฆษณาเป็นสารเคมีสำหรับใช้ในการศึกษาวิจัย ในบางประเทศ
สามารถหาซื้อได้ง่ายทางอินเทอร์เน็ตหรือร้านค้าท้องถิ่นในรูปแบบ
ยาเม็ด ผง หรือเคลือบขั้วอยู่บนกระดาษ แต่ในหลายๆ ประเทศได้
ตระหนักถึงอันตรายและแนวโน้มการนำไปใช้ในทางที่ผิดของยานอนหลับ
จึงกำหนดให้เป็นสารที่ต้องควบคุมตามกฎหมาย เช่น ประเทศเดนมาร์ก
เยอรมนี สหรัฐอเมริกาในบางรัฐ เช่น ฟลอริดา อลาบามา เวอร์จิเนีย
เท็กซัส เป็นต้น และล่าสุดมีรายงานข่าวกรณีมีผู้เสียชีวิต จำนวน 6 ราย
ในสกอตแลนด์ เมื่อปี พ.ศ.2559 เนื่องจากใช้ยาไดอาซีแพมปลอม
ที่บางตัวอย่างมีส่วนผสมของยาอีทีโซแลม ประเทศสหราชอาณาจักร
โดย The Misuse of Drug Act 1971 ได้ประกาศให้เป็นยา
ควบคุมกลุ่ม C ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับการควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ชนิด
อัลปราโซแลม (Alprazolam) และไดอาซีแพม (Diazepam)
นอกจากนี้ยังอ้างกล่าวเป็น 1 ใน 16 ชนิด ที่องค์การสหประชาชาติ
จะมีการทบทวนและพิจารณาการควบคุมทางกฎหมายระดับสากล
ในการประชุม ECDD (Expert Committee on Drug Dependence)
ครั้งที่ 39 ระหว่างวันที่ 16-20 พฤศจิกายน 2560 นี้ สำหรับใน
ประเทศไทยเนื่องจากยาดังกล่าวไม่มีจำหน่ายหรือไม่ได้มีการขึ้นทะเบียน
ในประเทศจึงยังไม่ถูกควบคุมหรือประกาศให้เป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต

และประสาท “ยาอีทีโซแลม” ที่เริ่มมีการแพร่ระบาดและมีแนวโน้ม
นำไปใช้ในทางที่ผิดในประเทศไทย เป็นการตรวจพบครั้งแรก โดยห้อง
ปฏิบัติการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แสดงให้เห็นถึงศักยภาพ
และความมุ่งมั่นของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่จะพัฒนาการ
ตรวจวิเคราะห์ยาเสพติดชนิดใหม่เพื่อให้ทันการณ์ในยุคโลกไร้พรมแดน
ทำให้ได้ข้อมูลที่พร้อมสำหรับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่จะนำไป
ใช้ได้ทันที่ เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอาหาร
และยา นำไปใช้ป้องกัน ฝ้าระวัง ปราบปราม และพิจารณาทบทวน
ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือใช้แจ้งเตือนให้ประชาชนทราบถึงอันตราย
ต่อไป” นายแพทย์สุชุม กล่าว

ลุ้นรับรางวัล

ประจำฉบับพฤศจิกายน 2560

คำถาม

ประโยชน์ทางยาของสมุนไพร “ระย่อม” คืออะไร

กรุณาส่งคำตอบ

พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือ ทาง
อีเมล prdmsc@dmsc.mail.go.th หรือ โทรสาร 0 2591 1707 หรือส่งเข้ามาที่กล่องข้อความ
ในเฟซบุ๊ก เครือข่ายประชาสัมพันธ์กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เพื่อลุ้นรับ

กระเป๋าผ้า จำนวน 20 รางวัล (หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายในวันที่ 29 ธันวาคม 2560)
ประกาศรายชื่อผู้โชคดี ในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฉบับมกราคม 2561

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำฉบับกันยายน 2560

ถาม

โรคฉี่หนูสามารถติดต่อได้ทางใด

ตอบ

จากการสัมผัสเลือดหรือปัสสาวะของสัตว์รังโรคโดยตรง เช่น โค กระบือ สุกร สุนัข แมว หนู
ติดเชื้อผ่านทางรอยแผล รอยขีดข่วน รอยถลอกบริเวณผิวหนัง เยื่อぶตา จมูก ปาก หรือ
ติดเชื้อจากการรับประทานอาหารหรือดื่มน้ำ ที่ปนเปื้อนเชื้อเข้าไป

รายชื่อผู้โชคดี

คุณชวัลนุช อินใบ
คุณนันทนี วิริยา
คุณจิราพร ศรียะวงศ์
คุณเบญจลักษณ์ รัตนวิศ
คุณเดชมณฑรี วจิสุนทร

คุณรัชณี คงขำ
คุณดิเรก โพธิ์ผลิ
คุณจักรวาล พุ่มพร
คุณกาญจนา สุรพิพันธ์
คุณนงเยาว์ คลังสิน

คุณฐิติพร ทับทิมทอง
คุณสุดดี รัตนจรัสโรจน์
คุณอรชума มีทรัพย์
คุณพรศรี สุขแสนนาน
คุณประทุมพร จุไรพันธ์

คุณวราภรณ์ กิตติโชติพาณิชย์
คุณวรรณภา ใจเฉลา
คุณพจนาล โพธิ์พักตร์
คุณวรรณภา ชาวโคกหม้อ
คุณยุวดี เมตตเมธา

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ตรวจพบ ยานอนหลับชนิดใหม่ระบาดในประเทศไทย

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ตรวจพบยานอนหลับชนิดใหม่อีทโซแลม (Etizolam) ได้เป็นครั้งแรกในประเทศไทย ซึ่งมีฤทธิ์ทำให้ง่วงนอนมากกว่า ยานอนหลับไดอาซีแพม (Diazepam) ถึง 10 เท่า อาจทำให้เสียชีวิตได้ โดยพบในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า เมื่อช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม 2560 ที่ผ่านมา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย สำนักยาและวัตถุเสพติด และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12 สงขลา ได้ร่วมกันตรวจวิเคราะห์ของกลางที่ส่งตรวจจากสถานีตำรวจภูธร 7 แห่งในเขตจังหวัดนราธิวาส

และยะลารวม 10 ตัวอย่าง มีลักษณะเป็นยาเม็ดกลมแบนสีส้ม ด้านหนึ่งมีตัวพิมพ์ "5" ส่วนอีกด้านเป็นสัญลักษณ์ "028" บรรจุในแผงอะลูมิเนียมสีเงินพลาสติกใสสีแดงแผงละ 10 เม็ด บนแผงพิมพ์ภาษาอังกฤษระบุผลิตในประเทศญี่ปุ่น (MADE IN JAPAN) และชื่อยา "Erimin5" พบว่าเป็นยาปลอม

เนื่องจากตรวจไม่พบส่วนประกอบที่เป็นยาไนเมตาซีแพม (Nimetazepam) ที่ปกติจะพบอยู่ในยา Erimin 5 และจัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 2 มักนำไปใช้ทดแทนยาเสพติด

ซึ่งมีการแพร่ระบาดมากในสถานบันเทิง เขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเพื่อยืนยันชนิดของยา โดยใช้เทคนิคต่างๆ ในห้องปฏิบัติการประกอบกันได้แก่ เทคนิคโครมาโทกราฟีแผ่นบาง (TLC) การวัดการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องยูวี วิส สเปค โทโรโฟโตมิเตอร์ การตรวจด้วยเครื่อง Gas chromatograph-Mass spectro meter และเทคนิค Infrared spectroscopy ทำให้สามารถยืนยันการตรวจของกลางทั้ง 10 ตัวอย่าง พบว่าเป็นยาอีทโซแลม (Etizolam) ซึ่งเป็นยานอนหลับชนิดใหม่ที่เพิ่งตรวจพบครั้งแรกในประเทศไทย

นายแพทย์สุขุม กล่าวเพิ่มเติมว่า ยาอีทโซแลม มีสูตรโครงสร้างทางเคมีและการออกฤทธิ์คล้ายกับยานอนหลับในกลุ่มเบนโซไดอาซีปีนส์ ซึ่งดูดซึมได้ดีผ่านระบบทางเดินอาหารให้ระดับยาในเลือดสูงสุดภายในเวลา 0.5-2 ชั่วโมง เป็นยากดประสาทที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลางมีฤทธิ์ทำให้ง่วงซึม ในบางประเทศ เช่น ญี่ปุ่น อิตาลี และอินเดีย อนุญาตให้ใช้เป็นยาในรูปแบบยาเม็ดขนาดความแรงต่างๆกันสำหรับรักษาโรควิตกกังวลที่มีภาวะซึมเศร้าและอาการนอนไม่หลับ แต่มีอาการไม่พึงประสงค์และอาการข้างเคียง เช่น ทำให้ง่วงซึมระหว่างวัน กล้ามเนื้ออ่อนแรง พุดจาและเคลื่อนไหว

(อ่านต่อหน้า 11 ยานอนหลับชนิดใหม่ระบาดในประเทศไทย)

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ตั้งอยู่ที่อาคาร 14 ชั้น 2 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ถนนพหลโยธิน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

เสนอแนะ ดิชม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ทั้ง
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com
เครือข่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ที่ปรึกษา อธิบดี รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ อภิรดี ฉะยรอด, อภิสัทธ์ เหมะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วิระวัณ อินทริง, พีรยุทธ คันทะชฌมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, ภาคินี กลิ่นกุล, สุนันทา สุขสุมิตร, สุวรรณ ไพร์มา, กิตติพร อิงคินันท์